

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2020-10-27

Närvarande: F.d. justitierådet Eskil Nord samt justitieråden Inga-Lill Askersjö och Petter Asp

Skadeståndets omfattning vid finansiell rådgivning

Enligt en lagrådsremiss den 14 oktober 2020 har regeringen (Finansdepartementet) beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i lagen (2003:862) om finansiell rådgivning till konsumenter.

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av rättssakkunnige Henrik Berthels.

Förslaget föranleder följande yttrande.

6 §

I lagrådsremissen föreslås att paragrafen ska ändras genom att orden ”skall ersätta skadan” byts ut mot ”ska betala full ersättning för

skadan”. Syftet med ändringen är att tydliggöra att ersättning ska utgå också för utebliven vinst och annat som kan anses hänförligt till det positiva kontraktsintresset eftersom sådan ersättning, på grund av uttalanden i lagstiftningens förarbeten, inte har ansetts kunna utgå. Lagrådet noterar dock att det i den promemoria som legat till grund för lagrådsremissen (Ds 2017:13 s. 23), anförs att det inte är alldeles givet vad som är innebörden av gällande rätt.

Regeringen har i lagrådsremissen anfört att det är viktigt att en reglering av det aktuella slaget, dvs. konsumentskyddslagstiftning, är tydlig. Den föreslagna lagtexten innebär i och för sig ett förtydligande eftersom den undanröjer de tvivel som funnits i frågan om möjligheten att få ersättning för det positiva kontraktsintresset. Genom ändringen går man från ett osäkert rättsläge till ett klart, åtminstone vad gäller omfattningen av det skadestånd som kan utgå med stöd av denna lag och som avser att skydda konsumentintresset.

Lagrådet motsätter sig därför inte förslaget.

Förslaget väcker emellertid frågor från systematisk synpunkt eftersom den lokution som nu föreslås ändrad ibland – när den förekommer på annat håll – anses innebära just det som regeringen nu vill uppnå genom ett kvalificerande tillägg. Av den ovan nämnda departementspromemorian (se s. 33; jfr även s. 13) framgår t.ex. att detta gällde regleringen i lagen (2005:405) om försäkringsförmedling. I promemorian påpekas att den lagen, som innehöll en liknande skadeståndsregel, inte innebar någon motsvarande begränsning av skadeståndet. Lagen upphävdes 1 oktober 2018 då lagen (2018:1219) om försäkringsdistribution trädde i kraft. En bestämmelse motsvarande skadeståndsregeln i lagen om försäkringsförmedling togs då in i 4 kap. 16 § i den lagen.

Om förslaget genomförs måste man alltså läsa de okvalificerade orden "ersätta ren förmögenhetsskada" i lagen om försäkringsdistribution på samma sätt som man får läsa de kvalificerade orden "full ersättning för [förmögenhets]skadan" i detta förslag. Med utgångspunkt i normala principer för lagtolkning har man, såvitt inte annat föranleds av sammanhanget, anledning att utgå ifrån att "full ersättning" betyder något annat än "ersättning", men här blir resultatet att oförstärkta och förstärkta ord ska betyda samma sak. Enligt Lagrådets mening bör denna fråga belysas och utvecklas i förarbetena, så att risken för felaktiga motsatsslut förebyggs så långt det är möjligt.

Lagrådet föreslår under alla omständigheter att paragrafen redaktionellt justeras enligt följande.

En näringsidkare som genom finansiell rådgivning uppsåtligen eller av oaktsamhet orsakar en konsument ren förmögenhetsskada ska betala full ersättning för skadan.